

VILNIAUS LOPŠELIO -DARŽELIO „SPYGLIUKAS“ BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus lopšelio-darželio „Spygliukas“ (toliau – įstaiga) bendruomenės etikos kodekse (toliau – EK) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi bendruomenės nariai.
2. EK padeda suprasti ir spręsti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime.
3. EK papildo bendruomenės narių teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, įstaigos nuostatuose ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SAŲVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsens darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojai į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Bendruomenė – ugdytiniai, ugdytinių tėvai (globėjai), administracijos darbuotojai, pedagogai ir kiti specialistai, techninis personalas ir kiti darbuotojai.

III. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. EK turi nubrėžti tolerancijos ribas bendruomenės narių tarpusavio santykiuose, išryškinti etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimtiems bendruomenės nariams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Formuoti tėvų ir darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, bendravime. Ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą įstaigos veikla, kuriant jos įvaizdį.

7. Padėti įstaigos bendruomenei vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus. Vienas iš svarbiausių EK tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI

8. Vilniaus lopšelio-darželio „spygliukas“ bendruomenės etikos kodeksas parengtas vadovaujantis šiais pagrindiniais elgesio principais:

- 8.1. pagarbos;
- 8.2. teisingumo;
- 8.3. žmogaus teisių pripažinimo;
- 8.4. atsakomybės;
- 8.5. sąžiningumo;
- 8.6. atidos ir solidarumo.

V. ETIKOS REIKALAVIMAI (NORMOS)

9. Bendruomenė įsipareigoja aktyviai palaikyti bendrai priimtus įstaigos veiklos siekius, garbingai

atstovauti įstaigą, etiškai elgtis tiek įstaigoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

10. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant, mokantis ir padedant vieni kitiems.

11. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse nuostatose numatytas funkcijas. Darbo metu neužsiimti pašaliniais darbais.

12. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei savivaldos institucijomis (įstaigos taryba, pedagogų taryba, darbo taryba, grupių tėvų komitetais ir kt.).

13. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, nepaisant amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų.

14. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo etika pažeidžia:

14.1. Ugdytinių, jų tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar kitokioje veikloje;

14.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

14.3. pedagogo nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

14.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su ugdytiniais, tiek su kitais asmenimis;

14.5. pedagogo nepagarbus, familiarus (per daug laisvas) elgesys su ugdytiniu, jo tėvais. Vaiko asmeninių savybių, jo šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiais su jų ugdymu, problemos sprendimu;

14.6. Nepakantumas kitokiai tėvų ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai

14.7. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

14.8. pedagogų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

14.9. neatitinkanti etikos normų darbuotojų apranga (netvarkinga apranga, gilios iškirptės, mini sijonai ir pan.);

14.10. alkoholinių gėrimų, tabako, narkotinių medžiagų ir kitų visuomenei nepriimtinių žalingų medžiagų vartojimas įstaigoje ir jos teritorijoje;

15. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą, pedagogo veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

16. Ugdytinių, ugdytinių tėvų (globėjų), pedagogų ir kitų darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni iš svarbiausių bendruomenės nario etikos principų.

17. Kilus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio, nešališko sprendimo.

18. Su vadovais, steigėjo atstovais elgtis pagarbiai, bendrauti korektiškai, vykdyti teisėtus jų nurodymus pasiliekančią teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir ją taktiškai reikšti.

19. Tausoti ir atsakingai naudoti įstaigos turta, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas vykdant įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus.

Šia nuostata pažeidžia:

20.1. Įstaigos materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti;

20.2. Įstaigos nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

21. Remti ir plėtoti ugdytinių teises ir laisves. Skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

22. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas, ugdytinių tėvai (globėjai) turi korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

23. Kiekvienas bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

24. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

VI. DARBO ETIKA

25. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, ugdytinių tėvai (globėjai), vadovai, pedagogai ir kiti darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Stengtis kontroliuoti neigiamas emocijas (nesusivaldymą, emocinis pasikarščiavimą ir pan.). Nešmeižti, neapkalbinėti, neįžeidinėti nei vieno bendruomenės nario.

26. Bendruomenės nariai privalo nešiurkščiai, neįžeidžiant, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą elgesio normų pažeidimų faktams.

27. Skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą.

28. Negalima primygtinai reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinių šeimų.
29. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos ugdytiniui)
30. Atsakingai veikti socialiniuose tinkluose ir kitose viešose veiklose. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informaciją apie vaiką be jo tėvų (globėjų) sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą, publikuoti nuotraukas ar talpinti video medžiagą internetinėje erdvėje.
31. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos,
32. Būti nešališku ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimant sprendimus susijusius su darbo specifika.
33. Nepakenkti įstaigos reputacijai ir bendriesiems interesams, vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie įstaigos keliamų tikslų įgyvendinimo.
34. Inicijuojant ir (arba) vykdant projektus, siejamus su įstaigos vardu, užtikrinti, kad projektai atitiktų įstaigos bendruosius interesus.
35. Skleisti pozityviąją darbo patirtį, dalytis ja su kolegomis ir perteikti ugdytiniais.
36. Objektyviai vertinti įstaigos bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(si) pasiekimus, veiklą ir elgesį.
37. Ginčytinas problemas ir konfliktines situacijas spręsti tarpusavyje, o neišsprendus konflikto, pirmiausia kreiptis į įstaigos administraciją.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

38. Būtina EK priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
39. Priimtas EK skelbiamas viešai įstaigos internetiniame puslapyje.
40. Įstaigos bendruomenė įsipareigoja gerbti EK ir rūpintis jo veiksmingumu.
41. EK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 2 pedagogų, 1 administracijos ir 2 kito personalo narių, išrinktų atviru balsavimu bendruomenės susirinkimų metu.
42. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu. Komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu turi siekti teisingai nagrinėti prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, savo įgaliojimus naudoti priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

43. Sankcijos už darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą (moralinio poveikio priemonės, pvz. pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviškinimas ir pan.) skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą. EK priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio. Priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai ir pan. atvejais lemiamą balsą turi direktorius. Nuobaudas reglamentuoja įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklės.

44. EK negali numatyti visų nepagarbos bendrai pripažintoms vertybėms atvejų, todėl etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti ar konkretus poelgis suderinamas su etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

VII. ETIKOS KODEKSO PRIEŽIŪRA

45. EK priimtas kaip įstaigos bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

46. EK priežiūrą vykdo įstaigos vadovas, savo veikloje vadovaudamasis Etikos kodekso nuostatomis.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47. Etikos kodeksas skelbiamas viešai įstaigos internetinėje svetainėje [www. spygliukas.lm.lt](http://www.spygliukas.lm.lt), informaciniame stende.

48. Kiekvienas įstaigos bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.

49. Su EK visi bendruomenės nariai susipažįsta pasirašytinai.
